

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Psihologie

Test 3

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Imaginea senzorială este:
 - a. simplă și primară
 - b. complexă și schematică
 - c. simplă și secundară
 - d. secundară și schematică
2. Imaginea perceptivă a unui ghiocel este:
 - a. secundară
 - b. generală (a unei clase de obiecte)
 - c. bogată în conținut
 - d. detașată de context
3. Reprezentarea se aseamănă cu percepția prin:
 - a. conținutul informațional
 - b. caracterul schematic
 - c. caracterul abstract
 - d. caracterul panoramic
4. Trebuințele sunt forme de manifestare ale:
 - a. motivației
 - b. memoriei
 - c. voinței
 - d. atenției
5. Ștefan a plecat de foarte mulți ani în străinătate, dar continuă să-și iubească țara natală, pentru că trăirile afective:
 - a. dispun de mobilitate
 - b. se exteriorizează
 - c. sunt specific umane
 - d. persistă chiar și în lipsa stimulului care le-a generat
6. În primele zile de școală, Cristian depunea un efort considerabil pentru a se concentra la orele de curs, dar după un timp a reușit să facă acest lucru cu ușurință, pentru că și-a format atenția:
 - a. involuntară
 - b. afectivă
 - c. postvoluntară
 - d. expectativă
7. În urma unui rezultat slab la un meci de tenis, urmat de o accidentare care l-a ținut departe de teren timp de două luni, Gabriel a renunțat să mai practice acest sport, deși antrenorul său era de părere că acesta era talentat și ar fi trebuit să continue. Calitatea voinței care, în exemplul de mai sus, îi lipsește lui Gabriel este:
 - a. promptitudinea
 - b. perseverența
 - c. independența
 - d. calmul

8. Interesul unei persoane față de un anumit domeniu de activitate:
- constituie în mod cert un factor ce împiedică manifestarea creativității acelei persoane
 - stimulează, în mod normal, creativitatea acelei persoane
 - nu are nicio legătură cu creativitatea acelei persoane
 - stimulează creativitatea acelei persoane, doar dacă este susținut de o gândire de tip convergent
9. Forma motivației la care se apelează atunci când un angajat este atenționat că va fi sancționat cu diminuarea salariului, dacă va întârzia la programul de lucru, este:
- pozitivă
 - intrinsecă
 - negativă
 - afectivă
10. Bucuria pasageră resimțită de un trecător la vederea unui grup de copii care se joacă într-o curte este un exemplu de:
- sentiment
 - emoție
 - dispoziție afectivă
 - pasiune

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate procedee ale imaginației, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Aglutinarea	1. A fost folosită, de exemplu, în crearea unor personaje precum <i>Setilă</i> , <i>Flămânzilă</i> sau <i>Uriașul</i> .
b. Amplificarea	2. Constă în înlocuirea, într-o structură existentă, a unui element sau a unei funcții, cu ceva nou.
c. Multiplicarea	3. A stat la baza unor creații artistice, precum <i>Coloana infinitului</i> și <i>Masa tăcerii</i> .
d. Substituirea	4. Constă într-o nouă organizare a unor părți ușor de identificat și care au aparținut unor lucruri, ființe, fenomene diferite.
	5. Este o transpunere imaginară în plan perceptiv, intelectual sau afectiv în altceva, acest altceva putând fi o altă persoană, un obiect, un fenomen etc.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Interacțiunea permanentă dintre memorie și gândire, dintre acestea și celelalte mecanisme psihice determină complexitatea personalității umane și modul specific de raportare a acesteia la sine și la realitate.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați două procese psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
- Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre strategiile gândirii. **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, superioritatea memorării logice în raport cu cea mecanică. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Mircea Eliade este cea mai puternică, mai tenace și mai captivantă energie autoconstructivă din cultura română. Sigur, multe au fost personalitățile care au avut din copilărie conștiința propriei valori și viziunea împlinirii lor sociale, profesionale, politice etc. Însă nimeni nu s-a mai forjat și cizelat cu atâta luciditate și insistență, cu atâta siguranță și sistemă. [...]

La un capăt de biografie, elevul de 15 ani care umple sute de pagini cu întâmplări și cazuistică adolescentină, conștient că demiurgul din el este dator să însuflețească literar lumea... La celălalt capăt, savantul respectat, despre care, scria Noica în „Vremea” din 5 decembrie 1929: „e un om care a trăit, care trăiește, care lovește ideile, pentru a suferi de replica lor brutală, care se agasează spiritual, zdruncinându-și și menținându-și totuși un echilibru, prăbușindu-se și crescând. Niciodată un cuget de aici n-a simțit mai aproape minunea experienței plurale și indiscipline. I-a plăcut să se joace ideal, să se distrugă prin chin, să încerce și să se aventureze.” [...] A fost liantul unei generații și nu doar simbolul ei.” [...]

În sfârșit, între omul absolut și omul „fără destin” există o întregă ierarhie de polarități. Ei bine, pentru toate, cheia o constituie „Romanul adolescentului miop”. Aici se află în starea cea mai pură și mai limpede exprimată suma de contrarii-în-armonie care compun personalitatea lui Eliade: „Mă simțeam superior tuturor colegilor mei, măcar pentru enormul efort pe care-l cheltuam pentru a-mi lărgi și adânci cultura [...] Dar eram mai mult decât atât.

Mă aflu în plină criză de pubertate, mă descopeream în fiecare dimineață mai urât, mai stângaci, descopeream, mai ales la întâlnirile cu fete de vârsta mea, cât sunt de timid și de neatrăgător, în comparație cu unii din prietenii mei. Criza aceasta a mers agravându-se până la sfârșitul liceului. Probabil că datorită ei n-am mai ajuns să termin romanul. La un moment dat, am simțit că nu mai pot scrie decât la persoana I, că orice fel de literatură, în afară de cea direct sau indirect autobiografică, n-avea niciun sens. Așa am început „Romanul adolescentului miop”.

...Și tot de acolo: „Începuseră crizele de melancolie [...] Mult timp, condiția singurătății mele mă apărase ca o platoșă lăuntrică împotriva tuturor eșecurilor și umilințelor. Și, dintr-o dată, singurătatea care mi se părea predestinată mă apăra ca o lespede de mormânt. Aș fi încercat orice ca s-o sparg...”

*(Mircea Eliade, Romanul adolescentului miop
Prefață, Dan C. Mihăilescu)*

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C.G. Jung, tipul temperamental al lui Eliade. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Eliade era o persoană puternică? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează că personalitatea lui Eliade era o sumă de contrarii în armonie. Menționați două motive care susțin acest fapt. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ jumătate de pagină, caracterul lui Mircea Eliade, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *trăsăturile temperamentale pot fi considerate bune sau rele, de dorit sau indezirabile*. **4 puncte**